

รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
(RBL :Research-Based Learning)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ภาคเรียนที่ 2/2566

เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ วิชากระบวนการจัดทำบัญชี
โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research-Based Learning) ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี

นางสาวรุ่งทิพย์ จิวสง่า
ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวรุ่งทิพย์ จิวสง่า
 ชื่อเรื่อง : การศึกษาผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ วิชากระบวนการจัดทำบัญชี
 โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research-Based Learning)
 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี
 วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี
 พ.ศ. : 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ วิชากระบวนการจัดทำบัญชี โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research Based Learning) ให้มีคุณภาพ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี หลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานกับเกณฑ์ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน กลุ่มทดลองที่ใช้คือ นักศึกษา ปวช. 3 สาขางานการบัญชี จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research-Based Learning) รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 แบบทดสอบ, ใบงานงาน เครื่องมือประเมิน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean)

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ ของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research Based Learning) วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 มีผลสัมฤทธิ์ เท่ากับ ร้อยละ 96.41 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.รุจิรา พุเจริญ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค นนทบุรี นางวราพร ตันพิริยะกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ นายสมพร แจ่มแสง รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางเพื่อดำเนินการวิจัย จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นางผาณิต ศรีคำเงิน หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี และคณะผู้บริหาร ครูวิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี กรุณาให้คำปรึกษา รวมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยมอบเป็นกตัญญูทเวทิตา แต่บุพการี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

รุ่งทิพย์ จิวสง่า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ	4
พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
กระทรวงศึกษาธิการ	
การจัดการเรียนการสอน	6
รายละเอียดวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008	14
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
กรอบแนวคิดการวิจัย	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	17
แบบแผนการวิจัย	17
ประชากรกลุ่มทดลอง	17
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	18
การดำเนินการวิจัย/เก็บรวบรวมข้อมูล	22
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	24
ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ วิชากระบวนการจัดทำบัญชี โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research-Based Learning) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี	
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	26
สรุปผลการวิจัย	26
อภิปรายผล	27
ข้อเสนอแนะ	29
บรรณานุกรม	30
ภาคผนวก	32
ภาคผนวก ก แบบเสนอโครงการวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ วิชากระบวนการจัดทำบัญชี โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research-Based Learning) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี	
ภาคผนวก ข ภาพถ่ายกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	
ภาคผนวก ค แผนการจัดการเรียนรู้วิชากระบวนการจัดทำบัญชี โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research-Based Learning)	
ภาคผนวก ง เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	
ภาคผนวก จ ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research-Based Learning) ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนเรียนรู้ วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research Based Learning)	24

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	16
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา	21
ภาคผนวก ข ภาพถ่ายกิจกรรมการ	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลัก ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติ บรรลุเป้าหมาย ตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์และแนวคิดการจัดการศึกษา ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ได้กล่าวถึง การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 13) อาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในดานวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ในระดับฝีมือ (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช.) ระดับเทคนิค (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือ ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ หรือ ทล.บ.) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะยาว และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะสั้น โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการชุมชน ตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตและ พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษานั้นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานอาชีพ ที่ได้กำหนดให้ ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีทักษะ ความรู้และความสามารถที่เข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ มีการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยี

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560- 2579) ที่กล่าวมานั้นบางส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนวิชาชีพ เป็นการพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มผลผลิตและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีของประเทศให้ได้รับระดับมาตรฐานสากล ทำให้ประชาชนสามารถประกอบอาชีพโดยอิสระและพึ่งตนเองได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาควรให้ผู้เรียน

มีความรู้ ความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ จึงต้องคำนึงถึงเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ใช้ความรู้ในการจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ โดยผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ

การบัญชี เป็นสาขาวิชาที่มีความสำคัญยิ่งสาขาหนึ่ง ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม การบัญชีเกี่ยวข้องกับความคิด ทักษะ/กระบวนการ ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นคนละเอียดรอบคอบ วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ อย่างมี

เหตุผล และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ การบัญชีเป็นวิชาที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จของธุรกิจ เนื่องจากบัญชีสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนธุรกิจ สามารถใช้ข้อมูลในอดีตสำหรับการวางแผนงานในอนาคต อีกทั้งยังเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

ต่าง ๆ เพื่อการบริหารงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการบัญชีนั้น จึงต้องฝึกผู้เรียนให้มีทักษะดังกล่าว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการกระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำบัญชีของกิจการ เกี่ยวกับการก่อตั้งกิจการ การลงทุน การซื้อขาย สินค้าเงินสดและเงินเชื่อ การจัดทำงบทดลอง และงบฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน ซึ่งพบว่านักเรียน บัณฑิตบัญชี จัดทำงบการเงินตามโจทย์แบบฝึกหัดได้แต่ประยุกต์ใช้ไม่เป็น เนื่องจากที่ผ่านมา นักเรียน เรียนแบบมีโจทย์กำหนดมาให้โดยไม่มีเอกสารมาลองรับการวิเคราะห์รายการค้า จึงทำให้การสร้างโจทย์ และการสร้างเอกสารมาประกอบกับโจทย์ ทำให้อยากขึ้น ซึ่งเป็นการจัดทำตั้งแต่เริ่มต้น ต้นถึงการจัดทำงบการเงิน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการทำบัญชี ในรายวิชาการกระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงการเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) เพื่อให้ผู้เรียนใช้ประกอบการเรียน ซึ่งมีเนื้อหา และแบบฝึกหัดสำหรับการฝึกทักษะที่สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา เหมาะสมกับระดับผู้เรียน มีแบบทดสอบสำหรับวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาโครงการ โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research Based Learning) ให้มีคุณภาพ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี หลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นเป็นฐานกับเกณฑ์ ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย (ถ้ามี)

แผนการจัดการเรียนรู้ วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงการเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี หลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานกับเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์ นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดทำบัญชี วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงการเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning)

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้า มีขอบเขต ดังนี้

ขอบเขตของเนื้อหา

การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

กระบวนการจัดทำบัญชี วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ที่ใช้ในการสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีองค์ประกอบดังนี้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี ในรายวิชาการกระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 ประกอบด้วย โครงงานสำรวจ ศึกษา กระบวนการจัดทำบัญชี การสร้างโจทย์ การสร้างเอกสารทางการบัญชีประกอบ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน

กลุ่มทดลองที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน โดยวิธีการเลือกแบบกลุ่ม

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรต้น แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดทำบัญชี วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระดับชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) กระบวนการจัดทำบัญชี วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 หมายถึงการศึกษา การกระบวนการจัดทำเอกสารทางการบัญชี การลงบัญชี และฝึกปฏิบัติจัดทำเอกสารทางการบัญชีบริษัทพร้อมลงบัญชี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 เทียบกับเกณฑ์

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี ในรายวิชาการกระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สูงกว่าเกณฑ์ สามารถนำรูปแบบวิธีการศึกษานี้ ไปใช้เพื่อประกอบการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ต่อไป

เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี เอกสาร ทาการบัญชี การบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน ในราย วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคคนหนองบุรี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. การจัดการเรียนการสอน
4. เอกสารประกอบการเรียน
5. การหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. รายละเอียดวิชาการศึกษาเบื้องต้น
8. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
9. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2.1.1 หลักการของหลักสูตร

2.1.1.1 เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า ดานวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนการศึกษาแห่งชาติเป็นไปตามกรอบ คุณวุฒิแห่งชาติมาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรง ตามความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ

2.1.1.2 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกรเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะเฉพาะด้ านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอน ผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์จาก แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

2.1.1.3 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหวางหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

2.1.1.4 เปนหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนรวมในการ พัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.1.2 จุดหมายของหลักสูตร

2.1.2.1 เพื่อให้มีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพไปปฏิบัติงานอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกวิธีการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2.1.2.2 เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบ อาชีพ มีทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัย ตลอดจนทักษะการจัดการ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.1.2.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดีโดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

2.1.2.4 เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่รวมกัน การต่อต้านความรุนแรง และสารเสพติด มีความรับผิดชอบตอครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าใจและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสาธารณะและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.1.2.5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัย ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจเหมาะสมกับงานอาชีพ

2.1.2.6 เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนรวมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลก มีความรักชาติ สำนึกในความเปนไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เปนประมุข

2.1.3 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

2.1.3.1 การเรียนการสอน

1) การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และ นำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้ สามารถเทียบโอนผลการเรียน และขอเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์ได้

2) การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลาย รูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่างๆ ที่สัมพันธ์กันซึ่งสวนใหญ่เปนงานประจำ สามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสู่อุปสรรคใหม่สามารถให้คำแนะนำแก้ปัญหาเฉพาะตนและ รับผิดชอบตอตนเองและผู้อื่น มีส่วนรวมในคณะทำงานหรือมีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้ง มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

2.1.3.2 การจัดการศึกษาและเวลาเรียน

การจัดการศึกษาในระบบปกติ ระยะเวลา 3 ปีการศึกษา การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการ
ดังนี้

- 1) ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียน ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ รวมเวลาการวัดผล โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันอาชีวศึกษาเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามความเห็นสมควร
- 2) การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอน ไม่น้อยกว่า สัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 6 ชั่วโมงโดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

2.1.3.3 การคิดหน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 103-110 หน่วยกิต การคิด
หน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

- 1) รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปราย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 18 ชั่วโมงต่อภาคเรียนรวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 2) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 36 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 3) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 4) การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคีที่ใช้เวลา ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 5) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 6) การทำโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2.1.3.4 โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา
และ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

- 1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต
 - กลุ่มวิชาภาษาไทย
 - กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ
 - กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์
 - กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์
 - กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
 - กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
- 2) หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต
 - กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน

กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ

กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก

ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ

โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)

หมายเหตุ จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน
โครงสร้างของ แต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

การพัฒนารายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ จะเป็น
รายวิชาบังคับที่สะท้อนความเป็นสาขาวิชาตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ด้านสมรรถนะวิชาชีพของสาขาวิชา
ซึ่งยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ จึงต้องพัฒนากลุ่มรายวิชาให้ครบจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด และผู้เรียนต้องเรียน
ทุกรายวิชา

สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดรายวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และหรือพัฒนา
เพิ่มตามความต้องการเฉพาะด้านของสถานประกอบการหรือตามยุทธศาสตร์ภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่ประเภทวิชา
สาขาวิชาและสาขางานกำหนด

2.1.3.5 การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน
กับภาคการผลิตและหรือภาคบริการ หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติ
เบื้องต้นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันแล้วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จาก
ประสบการณ์จริง ได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือเครื่องจักร

อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการ
เผชิญสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้คิดเป็น ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความ
มั่นใจและเจตคติที่ดี ในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระโดยการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพต้อง
ดำเนินการดังนี้

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์ทักษะ
วิชาชีพ ในรูปของ การฝึกงานในสถานประกอบการ แผลงวิทยาการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ โดยใช้เวลา
รวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมงกำหนดใหม่ค่าเท่ากับ 4 หน่วยกิต กรณีสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบัน
ต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ สามารถนำรายวิชา ในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์กับ
ลักษณะงานไปเรียนหรือฝึก ในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐได้โดยใช้เวลารวมกับการฝึก
ประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชา
อื่น

2.1.3.6 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาคนควา บูรณาการความรู้ทักษะและ

ประสบการณ์ จากสิ่งที่ได้เรียนรูลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจตั้งแต่การเลือกหัวข้อหรือเรื่องที่จะศึกษา ทดลอง พัฒนาและหรือประดิษฐ์คิดค้น โดยการวางแผน กำหนดขั้นตอนกระบวนการ ดำเนินการ ประเมินผลและการจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอ ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ โดยการจัดทำ โครงการดังกล่าว ต้องดำเนินการดังนี้

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดใหญ่เรียนจัดทำโครงการพัฒนา

สมรรถนะวิชาชีพ ที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสาขาวิชา ในภาคเรียนที่ 5 และหรือภาคเรียนที่ 6 รวมจำนวน 4 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 216 ชั่วโมง ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน

ต้องจัดให้มีชั่วโมงเรียน 4 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ กรณีที่กำหนดให้เรียนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต หากจัดให้เรียนรายวิชาโครงการ 2 หน่วยกิต คือ โครงการ 1 และโครงการ 2 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน จัดให้มีชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ที่เทียบเคียงกับเกณฑ์ดังกล่าว ขาดตน

2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชา

อื่น

2.1.3.7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและหรือสมรรถนะวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยการต่อคุณความรูแรง สารเสพติดและการทุจริต เสริมสร้างการเป็นพลเมือง ไทยและ พลโลกในด้านการรักษาชาติเทิดทูนพระมหากษัตริย์ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทุนบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ปลูกฝังจิตสำนึกและ จิตอาสาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทำ ประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น ทั้งนี้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการวางแผน ลงมือปฏิบัติประเมินผลและปรับปรุงการทำงาน

สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น

2) การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.1.3.8 การจัดแผนการเรียน

เป็นการกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่จะดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน โดย จัดอัตราส่วนการเรียนรู้อาชีพต่อภาคปฏิบัติในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประมาณ 20: 80 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่ กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้อของแต่ละสาขาวิชาซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) รายวิชาในแต่ละภาคเรียน โดยคำนึงถึงรายวิชาที่ต้องเรียนตามลำดับก่อน-หลัง ความง่าย-ยากของรายวิชา ความต่อเนื่องและเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของรายวิชา รวมทั้งรายวิชาที่สามารถบูรณาการ จัดการเรียนรู้อร่วมกันในลักษณะของงาน โครงการและหรือชิ้นงานในแต่ละภาคเรียน

2) จัดให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาบังคับในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะและกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ครบ ตามที่กำหนดในโครงสร้างหลักสูตร

3) จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาซีพีเลือกและวิชาเลือกเสรี ตามความถนัด ความสนใจ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

4) จัดรายวิชาทวิภาคี และรายวิชาที่ นำไปเรียนและฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยประสานงานร่วมกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณากำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในภาคเรียนนั้น ๆ

5) จัดรายวิชาฝึกงานในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต (เฉลี่ย 20 ชั่วโมงต่อ สัปดาห์ต่อภาคเรียน) หรือจัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 จำนวน 2 หน่วยกิต และภาคเรียน ที่ 6 จำนวน 2 หน่วยกิต (เฉลี่ย 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของ หลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ

6) จัดรายวิชาโครงการในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต หรือ จัดให้ลงทะเบียน เรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 และภาคเรียนที่ 6 รวม 4 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขของ หลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ

7) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละภาคเรียน ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อ สัปดาห์

8) จัดจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละภาคเรียน ไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับการเรียน แบบเต็มเวลา และไม่เกิน 12 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา ส่วนภาคเรียนฤดูร้อนจัดได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ทั้งนี้ เวลาในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉลี่ยไม่ควรเกิน 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หากสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันมีเหตุผลและความจำเป็นในการจัดหน่วยกิตและ เวลา ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละภาคเรียนที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้น อาจทำได้แต่ต้องไม่กระทบต่อ มาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

2.1.3.9 การศึกษาระบบทวิภาคี

เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือ สถาบัน กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลา สอนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและพัฒนา กำลังคน ตรงตามความต้องการของผู้ใช้และเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันต้อง ดำเนินการดังนี้

1) นำรายวิชาทวิภาคีในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกรวมไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต ไป ร่วมกำหนด รายละเอียดของรายวิชากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัด การศึกษาระบบ ทวิภาคีได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เวลาที่ใช้ฝึกและ จำนวนหน่วยกิต ให้สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

รวมทั้งสมรรถนะ วิชาชีพของสาขางาน ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ฝึกอาชีพของแต่ละรายวิชา ทวิภาคีให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด และให้รายงานการพัฒนาารายวิชาดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาทราบด้วย

2) จัดทำแผนฝึกอาชีพ พร้อมแนวการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชา เพื่อนำไปใช้ในการฝึก อาชีพ และวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

3) จัดแผนการเรียนระบบทวิภาคีตามความพร้อมของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกัน โดยอาจนำรายวิชาอื่นที่สอดคล้องกับลักษณะงานของ สถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ไปจัดร่วมด้วยก็ได้

2.1.3.10 การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.1.3.11 การประเมินผลการเรียน

เน้นการประเมินสภาพจริง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.1.3.12 การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

1) ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2) ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตร

3) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

4) เข้าร่วมกิจกรรมและประเมินผ่านทุกภาคเรียน

2.1.3.13 การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อเลือกเรียนนอกเหนือจากรายวิชาที่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับได้โดยสามารถพัฒนาเป็น รายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มวิชานั้นๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง

2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกได้ตามความต้องการของสถานประกอบการหรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์สาขาวิชาและสมรรถนะวิชาชีพสาขางานด้วย

3) หมอววิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น หรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและหรือเพื่อการศึกษาต่อ

ทั้งนี้ การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

2.1.3.14 การปรับปรุงแก้ไข พัฒนารายวิชา กลุ่มวิชาและการอนุมัติหลักสูตร

1) การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบัน การอาชีวศึกษา และสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) การอนุมัติหลักสูตร ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3) การประกาศใช้หลักสูตรให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

4) การพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือ สถาบันสามารถ ดำเนินการได้ โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

2.1.3.15 การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไว้ ให้ชัดเจน อย่างน้อยประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1) หลักสูตรที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ

2) ครู ทรัพยากรและการสนับสนุน

3) วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

4) ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษาจัดให้มีการ ประเมินและรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุก 5 ปี

2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

สาขาวิชาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2.2.1 จุดประสงค์สาขาวิชา

2.2.1.1 เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ทักษะการคิด และการแก้ปัญหา ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

2.2.1.2* เพื่อให้มีความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้หลักการบริหารและจัดการวิชาชีพ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและหลักการทำงานอาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ การบัญชีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

2.2.1.3* เพื่อให้มีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการทำงานในกลุ่มงานพื้นฐานด้านการ
บัญชี

2.2.1.4* เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานบริการทางการบัญชีตามหลักการและกระบวนการทาง
ธุรกิจ

2.2.1.5* เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้านการบัญชีในสถานประกอบการและประกอบอาชีพ
อิสระ รวมทั้ง การใช้ความรู้ และทักษะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป

2.2.1.6* เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานและดำรงชีวิตโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง หลักการ ใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า คำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง ผู้อื่นและการ
อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม

2.2.1.7* เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบ
วินัย มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด 2.2.2 มาตรฐาน
การศึกษาระดับอาชีวศึกษา

คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิช
ยกรรม สาขาวิชาการบัญชีประกอบด้วย

2.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความเสียสละ ความซื่อ
สัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวที ความอดกลั้น การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน การมีจิตสำนึกและ เจตคติที่
ดีต่อวิชาชีพและสังคม ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น ประพฤติ
ปฏิบัติตาม บทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิต
สาธารณะ และจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ
ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง สนใจใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน ประหยัด อดทน
พึ่งตนเอง ต่อต้านความรุนแรงและการทุจริต ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

2.2.2.2 ด้านสมรรถนะแกนกลาง

1) ด้านความรู้ ได้แก่

- หลักการใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร
- หลักการใช้เหตุผล คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาและการจัดการ
- หลักการดำรงตนและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม
- หลักการปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่

2) ด้านทักษะ ได้แก่ 2

- ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา โดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์

- ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิตตามหลักศาสนาวัฒนธรรมและความเป็นพลเมือง และหลักการพัฒนาบุคลิกภาพและสุขอนามัย

3) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่

- สื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ

- แก้ไขปัญหาในงานอาชีพโดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

- ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา วัฒนธรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมทางสังคมและสิทธิ หน้าที่พลเมือง

- พัฒนาบุคลิกภาพและสุขอนามัยโดยใช้หลักการและกระบวนการด้าน สุขศึกษา และพลศึกษา

2.2.2.3 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ

1) ด้านความรู้ ได้แก่

- หลักการทั่วไปของงานอาชีพ เฉพาะและการวิเคราะห์เบื้องต้น

- หลักการตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหา

- หลักการเลือกใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในงานอาชีพ

- หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- หลักการจัดการงานอาชีพ

3.2 ด้านทักษะ ได้แก่

- ทักษะการเลือกและประยุกต์ใช้วิธีการ เครื่องมือและวัสดุขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

- ทักษะการปฏิบัติงานพื้นฐานอาชีพและงานเฉพาะตามแบบแผนที่กำหนด

- ทักษะการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหา ในการปฏิบัติงาน

- ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

3.3 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่

- วางแผน ดำเนินงานตามหลักการและกระบวนการ โดยคำนึงถึงการ บริหารงาน คุณภาพ การอนุรักษ์พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

- ปฏิบัติงานพื้นฐานอาชีพด้านการบัญชีตามหลักการและกระบวนการ

- เลือก ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในงานอาชีพตามหลักการและกระบวนการโดยคำนึงถึงความประหยัดและความปลอดภัย

- ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ เพื่อพัฒนาและสนับสนุนงานอาชีพ
- รวบรวมเอกสารและบันทึกบัญชีของธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจอุตสาหกรรมสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัดตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน
- บันทึกบัญชีโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบัญชี
- จัดทำแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล
- ตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหา ในงานอาชีพการบัญชีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุม ในบางเรื่อง
- ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานนี้ ด้านการบัญชี
ให้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้การตัดสินใจและการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงาน

การจัดการเรียนการสอน

ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

ความหมายของการจัดการเรียนการสอน ได้มีผู้ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกันในหลักการ แต่มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ดังนี้

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2558) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอน ว่าเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะเจตคติ โดยมีการวางแผนการจัดกิจกรรมเป็นลำดับขั้นตอน การเรียนการสอนต่างจากการสอนเพราะ การเรียนการสอนคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมมากกว่า การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะและเจตคติอย่างมีขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการมากกว่าการสอน การเรียนการสอนกว้างกว่าการสอนเพราะครอบคลุมปฏิสัมพันธ์มากยิ่งขึ้นกว่าระหว่างบุคคลต่อบุคคล เช่นบุคคลกับสื่อ อุปกรณ์ สถานที่ต่างๆ มากกว่าครูกับนักศึกษาการเรียนการสอนจัดขึ้นโดยตั้งใจจะให้เกิดสถานการณ์ แต่การสอนเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสถานที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553, หน้า 13) ได้สรุปการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์หรือกิจกรรมเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ ได้ง่าย ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงาม และพัฒนาทั้งทางกาย ทางสมอง อารมณ์ และ สังคม โดยอาศัยประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและ สิ่งแวดล้อม

พิมพ์ันธ์ เดชคุปต์ (2550, หน้า 6) ได้สรุปความหมายของการเรียนการสอน หมายถึง แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา กระบวนการทาง สังคม และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ และมีส่วนร่วมในการเรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

จากความหมายของการจัดการเรียนการสอนข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนหมายถึง การจัดกิจกรรมที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะเจตคติ โดยมีการวางแผนการจัดกิจกรรมเป็นลำดับขั้นตอน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กิตติภูมิ มีประดิษฐ์ (2560) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student- Centred Approach) หมายถึงการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตเหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียนโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีอยู่หลายลักษณะและหลายระดับโดยที่ครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยการเตรียมด้านเนื้อหา วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนต่างๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนี้ มีความต่อเนื่องอย่างเห็นได้ชัดกับแนวโน้มในปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งจะมีคำศัพท์บัญญัติไว้หลายคำ เช่น Learner

Autonomy, Self-directed Learner และ Learner Independence แต่สำหรับการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ มุ่งให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มมากกว่าเป็นรายบุคคล จะเห็นได้ว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ สามารถจัดในลักษณะต่างกันได้ 3 รูปแบบ กล่าวคือ

แบบที่ 1 Student – centred Class ผู้สอนจะเป็นผู้เตรียมเนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียน ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนตามคำสั่งหรือคำแนะนำของผู้สอน ส่วนมากเป็นกิจกรรมกลุ่มหรือกิจกรรมคู่กับเพื่อนโดยเน้นปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนเป็นสำคัญ

แบบที่ 2 Learner- based Teaching ผู้สอนเป็นผู้กระตุ้น หรือมอบหมายให้ผู้เรียนผลิตสื่อ เนื้อหาของเรื่องที่จะเรียนขึ้นมาโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และความชำนาญของผู้เรียนเป็นฐานในการสร้างสื่อ

แบบที่ 3 Learner Independence เป็นแบบที่ผู้เรียนจะเป็นอิสระจากการเรียนในห้องเรียนปกติ ผู้เรียนสามารถเลือกใช้สื่อที่จัดสรรไว้ในห้องศูนย์การเรียนรู้ แล้วเลือกทำงานหรือฝึกปฏิบัติตามความต้องการ ความสนใจของตน ผู้เรียนอาจจะเรียนคนเดียว หรือเรียนเป็นคู่กับเพื่อนก็ได้ ทั้งนี้ต้องตั้งอยู่ภายใต้เงื่อนไขหรือสัญญาการเรียนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2560. อ้างถึงในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ใหม่อะไรสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ ในศาสตร์สาขาต่างๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอนหลากหลายแหล่งความรู้ สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย คือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี

สุรพล เอี่ยมอุทัย (2557) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของ ผู้เรียน โดยครูผู้สอนหรือผู้จัดการเรียนรู้ พยายามหารูปแบบวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่จะให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนา และเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด การสอนแบบต่างๆ

จากที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการที่ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตเหมาะสมกับความสามารถ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ประสบการณ์ ความรู้รอบตัว ความชำนาญ ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนมาร่วมกันทำกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันมีโอกาสคิดพิจารณา แสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนมีความต้องการ ผู้สอนจะให้ความสำคัญต่อกระบวนการคิดกระบวนการทำงานของผู้เรียนมากกว่าที่ผู้เรียนคิดหรือสิ่งที่ผู้เรียนผลิตขึ้นมา

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) วิจารณ์ พานิช (2555: 16-21) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

สาระวิชาที่มีความสำคัญแต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่ เศรษฐศาสตร์ ทฤษฎีวิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)

ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)

ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)

ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)

ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักศึกษาเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจักษณ์ญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูล
ข่าวสาร

ผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมี
วิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้ ความรู้ด้านสารสนเทศ*ความรู้
เกี่ยวกับสื่อ ความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ
นักศึกษาจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์
และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity)
และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C
3R คือ Reading (อ่านออก), (W)riting (เขียนได้), และ (A)rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่

Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการ
แก้ปัญหา)

Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)

Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)

Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และ
ภาวะผู้นำ)

Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และ
รู้เท่าทันสื่อ)

Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

แนวคิดทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้
ในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดย
ร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดย
เน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม
แห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจะอ้างถึงรูปแบบ (Model) ที่พัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความ
ร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*(Partnership For 21st Century Skills) (www.p21.org
) ที่มีชื่อย่อว่า เครือข่าย P21 ซึ่งได้พัฒนารอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์
ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของ
ผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต

การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญ และจำเป็นต่อตัว
นักศึกษาอย่างแท้จริง มุ่งไปที่ให้นักศึกษาสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การ เรียนรู้
เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครูต้องไม่สอนหนังสือไม่นำสาระที่มีในตำรามายบอกบรรยายให้นักศึกษา
จดจำแล้วนำไปสอบวัดความรู้ ครูต้องสอนคนให้เป็นมนุษย์ที่เรียนรู้การใช้ทักษะเพื่อการ ดำรงชีวิตในศตวรรษ

ที่ 21 เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (facilitate) ในการเรียนรู้ ให้นักศึกษาเรียนรู้จากการเรียน แบบลงมือทำ โดยมีประเด็นคำถามอยากรู้เป็นตัวกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้อยากเรียน ที่จะนำไปสู่การกระตือรือร้นที่จะสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งต่าง*ๆ มาสนับสนุน หรือโต้แย้งข้อสมมติฐาน คำตอบที่คุ้นเคย พบเจอจากประสบการณ์เดิมใกล้ตัว สร้างเป็นกระบวนการทัศน์ ใหม่แทนของเดิม การเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า Project-Based Learning: PBL

การจัดการศึกษาแบบ Research-Based Learning (RBL)

การจัดการศึกษาแบบ Research-Based Learning (RBL) หมายถึง การเรียนรู้เป็นการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์เรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นเทคนิคที่มุ่งให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และประสบผลสำเร็จในเนื้อหา และผู้รู้สารสนเทศด้วยการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระผู้เรียนเรียนรู้โดยอิสระจากการแสวงหาแหล่งเรียนรู้ ผู้สอนเป็นเพียงผู้ส่งเสริมและกระตุ้นเป็นแหล่งสารสนเทศใด ๆ ที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ผลลัพธ์ของการใช้ RBL ผู้เรียน

มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนมีทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งเป็นฐานสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ คณบดีคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวไว้ในหนังสือ ชื่อ การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน ว่า การจัดการเรียนรู้แบบเดิมนั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการใหม่ได้ เมื่อก่อนสถาบันอุดมศึกษาผลิตคนแบบ “จำทำ” เพื่อไปทำงานในระบบราชการ แต่ปัจจุบัน การอุดมศึกษาต้องผลิตคนแก้ปัญหาด้วยตัวเองได้สูงไปให้แก่วัยระบบธุรกิจ การเรียนการสอนแบบ “พูดบอกเล่า” ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการใหม่ของอุดมศึกษาได้อีกต่อไป

จรัส สุวรรณเวลา อธิการบดีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กล่าวไว้ในหนังสือ ชื่อ “การศึกษาที่มีการวิจัยเป็นฐาน” ว่าการวิจัยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สามารถสร้างคุณลักษณะหลายอย่างทางการศึกษาต้องการได้ การวิจัยสามารถปรับเปลี่ยนบุคคลให้ตั้งอยู่บนฐาน ข้อมูลและเหตุผล มีวิจรรย์ญาณ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์และเกิดนวัตกรรมได้ ขั้นตอนของการวิจัยไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงความรู้ การประเมินความเชื่อได้ของความรู้ การตีค่า ความอิสระทางความคิดและเป็นตัวของตัวเองยอมนำมาใช้เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ได้กล่าวไว้ในบทความเรื่อง การสอนแบบ Research-Based Learning ว่า จุดเริ่มต้นของการสอนแบบ RBL มาจากความสงสัยที่ว่า เป็นไปได้ไหมที่เราจะใช้วิธีการแสวงหาความรู้ เป็นวิธีสอน ถ้าการศึกษาต้องการสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้เทียบพร้อมด้วยสติปัญญา มีความรู้จักตนเอง ใฝ่รู้ อยู่เสมอ คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รอบคอบ ไตร่ตรองเหตุผลรับผิดชอบ เห็นการณ์ไกล มีศีลธรรม เสียสละ ซึ่งสอดคล้องคุณธรรมของนักวิจัยแล้ว ทำไมจึงไม่ใช้การวิจัยเป็นกระบวนการเรียนการสอนเสียเลย

ลักษณะสำคัญของรูปแบบ Research –based Learning

ลักษณะสำคัญของรูปแบบมี 4 ลักษณะดังต่อไปนี้

หลักการที่ 1 แนวคิดพื้นฐาน เปลี่ยนแนวคิดจาก “เรียนรู้โดยการฟัง/ตอบให้ถูก” เป็น “การถาม/หาคำตอบเอง”

หลักการที่ 2 เป้าหมาย เปลี่ยนเป้าหมายจาก “การเรียนรู้โดยการจำ/ทำ/ใช้” เป็น “การคิด/ค้น/แสวงหา”

หลักการที่ 3 วิธีสอน เปลี่ยนวิธีสอนจาก “การเรียนรู้โดยการบรรยาย” เป็น “การให้คำปรึกษา”

หลักการที่ 4 บทบาทผู้สอน เปลี่ยนบทบาทผู้สอนจาก “การเป็นผู้ปฏิบัติเอง” เป็น “การจัดการให้ผู้เรียนปฏิบัติ”

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้รูปแบบ Research –based Learning (RBL)

สำหรับการจัดการศึกษาแบบ RBL นั้นมีรูปแบบการจัดการศึกษาดังนี้

ก. RBL ที่ใช้ผลการวิจัยเป็นสาระการเรียนการสอน ประกอบด้วย

- (1) เรียนรู้ผลการวิจัย/ใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน
- (2) เรียนรู้จากการศึกษางานวิจัย/การสังเคราะห์งานการวิจัย

ข. RBL ที่ใช้กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย

- (3) เรียนรู้วิชาวิจัย/วิธีทำวิจัย
- (4) เรียนรู้จากการทำวิจัย/รายงานเชิงวิจัย
- (5) เรียนรู้จากการทำวิจัย/ร่วมทำโครงการวิจัย
- (6) เรียนรู้จากการทำวิจัย/วิจัยขนาดเล็ก
- (7) เรียนรู้จากการทำวิจัย/วิทยานิพนธ์

2.2.3.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การวางแผนการสอนโดยใช้ RBL มีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปของรายวิชาที่สอน
2. ศึกษา/ทำความเข้าใจ ผู้เรียนเพื่อให้ทราบความรู้และทักษะที่เคยมีมาก่อน
3. กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้โดยใช้ RBL
4. กำหนดกลยุทธ์และเทคนิคการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้
5. เลือกแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม
6. กำหนดตารางเวลา-สิ่งอำนวยความสะดวก-ผู้ช่วยเหลือ
7. ดำเนินการตามแผนที่วางไว้
8. ตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ตามที่ได้ ตั้งวัตถุประสงค์ไว้
9. ประเมินความสำเร็จของผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน

การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบ Research –based Learning (RBL) ไปใช้

การจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาเกี่ยวข้องการทั้งกระบวนการเรียนและการสอน การเรียนนั้นเป็นบทบาทของผู้เรียนส่วนการสอนเป็นบทบาทของผู้สอน การเรียนรู้แบบ RBL เป็นการจัดการเรียนการสอนที่นำ “การวิจัย” เข้ามาเป็นเครื่องมือของการจัดการเรียนการสอน

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรครอบคลุมในการกำหนดขอบข่ายความรู้ ความสามารถและมวล ประสพการณ์ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนเป็นต้องทราบถึงความคาดหวังของหลักสูตรในภาพรวมที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่จุดหมาย หลักของหลักสูตร ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นสำคัญ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทุกประเภทวิชา ที่ผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือ ระดับช่างเทคนิค และระดับเทคโนโลยี โดยเน้นให้มีทักษะที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ให้สามารถนำความรู้ ทักษะ ความชำนาญที่ได้รับไปประกอบอาชีพทั้งในสถานประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระส่วนตัว

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ได้แก่
 - ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 - ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 - ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ
2. คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเภทวิชาและ สาขาวิชาต้อง

ครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน คือ

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ความเป็น ผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ ของชาติไทย เคารพ กฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกรักษ์ สิ่งแวดล้อม

(2) ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและหรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก

(3) ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงานซึ่งบุคคลนั้นควรทำได้เมื่อได้รับ มอบหมาย โดยสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการและแก้ปัญหาการทำงานด้วยทักษะด้านกระบวนการคิด ที่เกี่ยวข้องกับการ ใช้ตรรกะ ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือทักษะการปฏิบัติหรือวิธี ปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการปฏิบัติตามเกณฑ์ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

(4) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของ บุคคลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคมในการทำงาน หรือการศึกษาอบรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบและความ

เป็นอิสระในการดำเนินการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น ความสามารถในการตัดสินใจ และความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

3. ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ จะต้องมีความรู้ การศึกษา ครอบคลุมคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้าน ตามข้อ 2. ซึ่งคณะกรรมการ การอาชีวศึกษากำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

4. รูปแบบการจัดการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร ชื่อคุณวุฒิ จำนวนหน่วยกิต ระยะเวลาในการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน ต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแต่ละระดับ ตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา สามารถจำแนกตามลักษณะของการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. จุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ (นวลจิตต์ เชาวศิริพิงศ์, 2544, หน้า, 191-192)

1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ได้แก่ การมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ ทำงานหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านเจตพิสัย (Affective Domain) ได้แก่ การมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนเกิดความรักในงานที่ทำ ฝึกอุปนิสัยและความคิดในการทำงานให้สอดคล้องกับงานอาชีวะมีความใฝ่รู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ได้แก่ การ มุ่งเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือ เครื่องใช้และเครื่องจักรต่าง ๆ เหมือนในโรงงานหรือสถาน ประกอบการจนเกิดความชำนาญ

1.4 เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เนื้อหาสาระของเรื่องที่จะสอนทาง อาชีวศึกษา จะมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้

ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

ความรู้ที่เกี่ยวกับขั้นตอนของการปฏิบัติเทคนิคเฉพาะที่จะทำให้ทำงานได้สำเร็จ อย่างมี

ประสิทธิภาพ

ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัยที่ดีที่เกิดจากการฝึกงาน และสามารถพัฒนาเป็น ลักษณะนิสัยถาวรของผู้เรียนได้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาชีวศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอน อาชีวศึกษาต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการสอน โดยผู้สอนต้องออกแบบการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์การสอนที่จะนำมาใช้แล้วเกิดผลในการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาอย่างได้ผล ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเอื้ออำนวยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ ความคิด รวบรวมและหลักการ ผู้สอนจึงต้องใช้สื่อการสอนและตัวอย่างต่างๆ ช่วยผู้เรียน สร้างการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้นำผลของการเรียนรู้ไปใช้ทำความเข้าใจในการทำงานภาคปฏิบัติ ซึ่งจะต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับการทำงานในสถานประกอบการมากที่สุด

สื่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ผู้สอนควรมีความรู้ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับโอกาส ต้องเลือกใช้สื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำนั้น

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอาชีวศึกษา การวัดและการประเมินผล การเรียนการสอน คือ การตรวจสอบผลการเรียนรู้กับจุดประสงค์การสอนที่ตั้งไว้ วัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย สามารถใช้แบบทดสอบได้ แต่การเรียนรู้เจตพิสัยและทักษะพิสัยต้องใช้ วิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หรือสามารถใช้แบบทดสอบหรือแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน โดยจะต้องมีการตั้งประเด็นการสังเกตและทดสอบไว้ล่วงหน้าด้วย

บทบาทของผู้สอนอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอน บทบาทสำคัญของครูคือ การเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาที่เป็นความรู้ ทักษะปฏิบัติที่ต้องฝึกฝน มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การเตรียมคำถามที่จะใช้กระตุ้นและช่วยในการเชื่อมโยงความคิดของผู้เรียน การเตรียมสื่อการสอน และเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ ครูต้องมีบทบาทในการแสดงตนเป็นแบบแผนและเป็นตัวอย่างที่ดี

บทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ ในการปฏิบัติงานได้ จำเป็นต้องลงมือฝึกปฏิบัติและศึกษาด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้การเรียนโดยการปฏิบัติจริง เป็นลักษณะสำคัญของบทบาทที่ผู้เรียนอาชีวศึกษาจะต้องมีนอกเหนือจากการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและการได้ฝึกประสบการณ์เพื่อการปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการทำงานด้วย (วรัทยา ธรรมกิตติภพ, 2548 หน้า 31)

รายละเอียดวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201 – 2008

วิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 เป็นรายวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ สาขางานการบัญชี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี มีรายละเอียดดังนี้

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับกรการทำบัญชีและกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีของธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจอุตสาหกรรมในรูปแบบของกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด
2. มีทักษะการปฏิบัติงานบัญชีตามขั้นตอนการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชี
3. มีกิจนิสัย มีระเบียบ ละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพบัญชี

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับ หลักการและกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีตามขั้นตอนการจัดบัญชีและนำเสนองบการเงินในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชี
2. บันทึกบัญชีจากเอกสารการเงินสำหรับธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจอุตสาหกรรมตามขั้นตอนการจัดทำบัญชีที่เกี่ยวข้อง

3. จัดทำงบการเงินและรายงานที่เกี่ยวข้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กระบวนการจัดทำบัญชี ตามวงจบบัญชีของธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจอุตสาหกรรม การจดทะเบียนธุรกิจและการจัดการเอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร จัดทำงบการเงิน ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กระบวนการจัดทำบัญชี ศึกษาเกี่ยวกับ

1. ความหมายของรูปแบบธุรกิจ
2. การจดทะเบียนพาณิชย์
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. วงจบบัญชี สมการบัญชี ผังบัญชี
5. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการบันทึกบัญชี
6. การจัดเก็บเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี
7. การจัดทำบัญชี การบันทึกรายการค้าในสมุดรายวัน การผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท
8. การจัดทำบทดลอง
9. การยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
10. โจทย์ฝึกปฏิบัติกรณีตัวอย่าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

ทัศนีย์ เทียมถนอม และ เกศรินทร์ โชคเพิ่มพูน (2561) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐานกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรม ทางการเรียนรู้ในรายวิชาการวิจัยด้านสื่อสารมวลชน สารการเรียนรู้เรื่องการทบทวนวรรณกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) ศึกษาพฤติกรรม และ (3) ศึกษาความพึงพอใจ โดยงานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ ในส่วนของการศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และศึกษาพฤติกรรมผล การศึกษาพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มีคะแนนทดสอบก่อนเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวนทั้งสิ้น 16 คน คิด

เป็นร้อยละ 53.33 ส่วนคะแนนทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์ทั้งหมด ที่ระดับเกณฑ์ผลการเรียนรู้ดีเยี่ยม แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้งหมดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาทั้งหมดสามารถทำการสังเคราะห์การทบทวนวรรณกรรมและเรียบเรียงเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ (2) ด้านพฤติกรรม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทั้งด้านความตรงต่อเวลา, ด้านการ

เตรียมตัว, ด้านการมีส่วนร่วม,ด้านการแสดงความคิดเห็น/ข้อซักถาม และ ด้านการแสดงออกกับกิริยาต่าง ๆ ในทิศทางที่ดีขึ้นทั้งหมด และ (3) ด้านความพึงพอใจพบว่า ค่าความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL) ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57)

บรรณรักษ์ คัมรักษา และ ศศิพิมพ์ ชุมทอง (2561) ได้ศึกษาการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน เรื่อง ชนิด สมบัติและประโยชน์ของวัสดุ ในการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐานในการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน ช่วยในการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษา โดยผลการประเมินโดยใช้แบบประเมินมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.62$, S.D. =0.29) และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.15)

พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ. (2560). กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (research-based learning) เป็นเทคนิคหนึ่งในการสอนเชิงสร้างสรรค์ถือเป็นหัวใจสำคัญของบัณฑิตศึกษาเพราะส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 รวมถึงสนับสนุนแนวคิดของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะ กระบวนการคิด ทักษะการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาอีกด้วย อีกทั้งเป็นการพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้ที่ผู้เรียนจะได้พัฒนาและสร้างขึ้นในตัวเอง อันจะนำไปสู่คุณภาพของบัณฑิตที่พร้อมสำหรับสังคมฐานความรู้ต่อไปในอนาคต การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้กระบวนการวิจัย ซึ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและมีความหมายต่อตนเอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน Research-Based Learning (RBL) เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้เรียนได้รับการพัฒนา เกิดทักษะการใช้การวิจัยในการแสวงหาความรู้ เรียนรู้ทฤษฎี แนวคิด หลักการและข้อค้นพบที่มีความหมายมีความเที่ยงตรง รู้จักวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนการแก้ปัญหาหรือการพัฒนา เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการพัฒนาทักษะการคิด (Thinking Skills) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving and Resolution Skills) ทักษะการบริหารจัดการเวลา (Time Management Skills) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ทักษะประมวลผล (Computer Skills) และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning Skills)

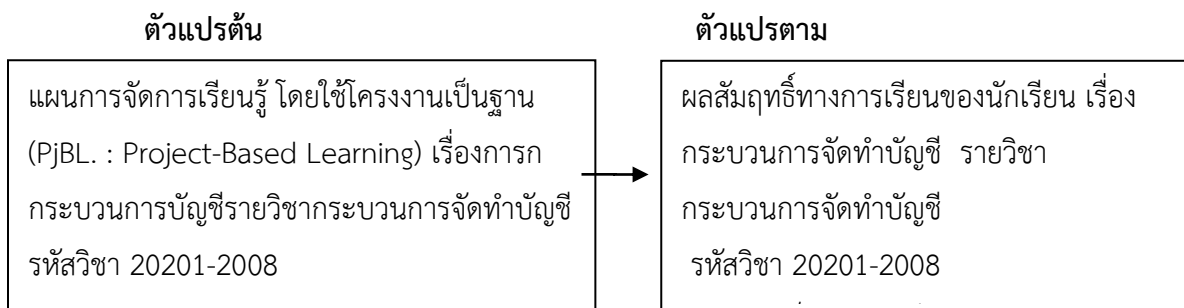
จากหลักการและเหตุผลที่ กล่าวมานี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการ นำจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) มาใช้ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การ

โครงการเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) เรื่องกระบวนการทางกรบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงการเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) เรื่องกระบวนการทางกรบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน ของนักเรียนสาขางานการบัญชี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

ตัวแปรต้น ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี ในรายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008
ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเรียน เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี ในรายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงการเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชาการบัญชีกระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้าได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี ใน รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี ใน รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2003 ต่อผลสัมฤทธิ์ และความคิดเห็น นักเรียน ปวช. 3 สาขางานการบัญชี

ประชากร/กลุ่มทดลอง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน

กลุ่มทดลองที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน โดยวิธีการเลือกแบบกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)
2. แบบทดสอบ, ใบงานงาน
3. เครื่องมือประเมิน
 - 1) แบบประเมินสรุปข้อมูลการศึกษางานวิจัย
 - 2) แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยผู้เรียน
 - 3) แบบประเมินการบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)
 - 4) แบบสัมภาษณ์

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี ในรายวิชาการะบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

การศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา การศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา วัตถุประสงค์ในการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งหัวข้อเรื่อง (Topic) หัวข้อย่อย (Elements) ระดับของความรู้ ทักษะ สมรรถนะและจิตพิสัย ที่จะใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชาการะบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

1. ศึกษาหลักสูตรรายวิชาการะบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 ตามหลักสูตร วิชาที่พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา

2. กำหนดหัวข้อเรื่องและหัวข้อย่อย ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์หลักสูตร รายวิชา มา กำหนดหัวข้อเรื่องและหัวข้อย่อย สมรรถนะการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา การวิจัยเบื้องต้น จากประสบการณ์ของตนเอง สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ จากตำราหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง การศึกษาดูงาน ในสถานประกอบการ

3. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การที่ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ ทักษะและจิตพิสัยที่เหมาะสมกับความสามารถที่กำหนดไว้โดยวัตถุประสงค์การเรียนรู้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

ความสามารถทางสติปัญญา (Knowledge) หรือระดับ การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ขั้นรู้ ขั้นเข้าใจ และขั้นระยুক্তหรือนำไปใช้ และ

ความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน (Skills) แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ขั้นเลียนแบบ (Imitation) ขั้นทำตามแบบ (Manipulation และขั้นทำอย่างถูกต้อง (Precision) ในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้พิจารณาจากการวิเคราะห์ความรู้ ทักษะ และระดับขั้นของการเรียนรู้ และให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

4. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชาการะบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

5. ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชาการะบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

โดยวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนบัญชี จำนวน 3 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบความ

สอดคล้องเนื้อหา และความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชา
กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)
โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4.51 -5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51 -4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51 -3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.51 -2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 -1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมที่ยอมรับว่า แผนการ
จัดการเรียนรู้มีคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ได้ซึ่งจากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008
โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) มีคะแนนรวมเฉลี่ย 4.47 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

6. ปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชา
กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)
ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและปรึกษาความคิดเห็นของครูแผนกวิชาการบัญชีวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี
เพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้

แบบทดสอบ ใบงาน จัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำ
บัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) มีขั้นตอนการ
พัฒนา แบบทดสอบ ใบงาน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรรายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 ตามหลักสูตร
วิชาชีพพุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา ประกอบด้วยจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา

2. กำหนดหัวข้อเรื่องและหัวข้อย่อย ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์หลักสูตร รายวิชา มา
กำหนดหัวข้อเรื่องและหัวข้อย่อย สมรรถนะการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา การวิจัย
เบื้องต้น จากประสบการณ์ของตนเอง สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ จากตำราหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง การศึกษา
งาน ในสถานประกอบการ

3. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การที่ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้
จำเป็นอย่างยี่งที่ต้องมีความรู้ ทักษะและจิตพิสัยที่เหมาะสมกับความสามารถที่กำหนดไว้

4. สร้างแบบทดสอบ ใบงาน จัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชา
กระบวนการจัดทำบัญชี

รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

5. ประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ ใบงาน โดยนำแบบทดสอบ ใบงาน วัดผลการ

จัดการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนบัญชี จำนวน 3 ท่าน ช่วยพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะประจำหน่วย นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณ ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ ใบงาน โดยใช้ IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อพิจารณาเลือกแบบทดสอบ ใบงาน ที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 ถือเป็นแบบทดสอบ ใบงาน ที่มีความสอดคล้อง และจากการวิเคราะห์พบว่า แบบทดสอบ ใบงาน วัดผลลัพธ์จากการเรียนรู้ รายวิชา 30201-8501 โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research-Based Learning) หน่วยที่ 1 รูปแบบของธุรกิจ หน่วยที่ 2 การจดทะเบียนธุรกิจ หน่วยที่ 3 วงจรการปฏิบัติงานบัญชี โดยใช้โครงงานเป็นฐาน หน่วยที่ 4 เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี หน่วยที่ 5 การจัดประเภทเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี หน่วยที่ 6 การจัดทำบัญชีของกิจการ หน่วยที่ 7 การยื่นแบบงบการเงินต่อกระทรวงพาณิชย์ ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมีค่า IOC อยู่ระหว่าง .80 -1 ถือเป็นแบบทดสอบ ใบงาน ที่สามารถนำไปใช้ได้

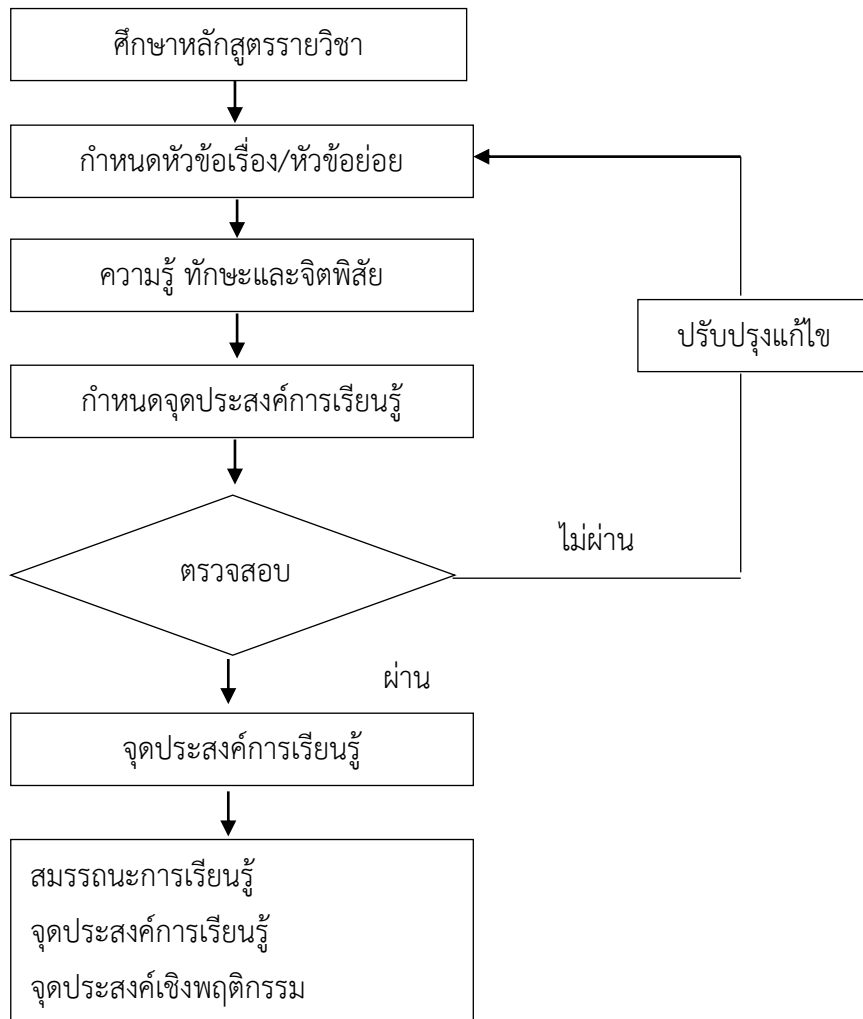
แบบสัมภาษณ์ การจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

1. ศึกษาหลักสูตรรายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 ตามหลักสูตรวิชาชีพพุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา

2. กำหนดหัวข้อเรื่องและหัวข้อย่อย ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์หลักสูตร รายวิชา มา กำหนดหัวข้อเรื่องและหัวข้อย่อย สมรรถนะการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา การวิจัยเบื้องต้น จากประสบการณ์ของตนเอง สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ จากตำราหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง การศึกษาดูงาน ในสถานประกอบการ

3. กำหนดข้อความให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

4. สร้างข้อถามสำหรับการสัมภาษณ์

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา

4. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

ตามหลักสูตรวิชาซีพี พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.1 นำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งเป็นรายการที่ระบุถึงความต้องการที่ให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลักจากจบบทเรียน ไปกำหนดแนวทางการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

4.2 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2003 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

5. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) ตามหลักสูตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ผู้วิจัยได้ ดำเนินการดังนี้

5.1 ศึกษาการวิจัยเบื้องต้น

5.2 เลือกรูปแบบเครื่องมือและกำหนดเกณฑ์ในการวัด

5.3 สร้างแบบประเมิน

การดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามรูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experiment) แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว

เก็บข้อมูลจากแบบประเมิน คำนวณค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของผลการประเมิน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ ค่าร้อยละ (Percent) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการหาร้อยละ
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 101)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) ตามหลักสูตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้มีคุณภาพ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี หลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานกับเกณฑ์ ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การโครงงานเป็นฐาน ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์หาคุณภาพของแผนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL : Research Based Learning)

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) ตามหลักสูตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเพื่อหาคุณภาพของการจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) โดย แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

คะแนน	N	$\sum x$	\bar{X}	ร้อยละ
หน่วยที่ 5 การจัดประเภทเอกสารบัญชี	20	284	8.88	88.75

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนเรียนรู้ เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี ประเภทเอกสาร รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) ใช้กับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคคนหนองบัว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 16 คน ได้รับการประเมิน คะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 แสดงว่าการใช้การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี ประเภทเอกสารทางการบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

จากศึกษาความคิดเห็นของเรียน ต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี ประเภทเอกสารทางการบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2003 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) การเขียนผลสะท้อนคิดจากการจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) ของเรียน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคคนนทบุรี

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 16 คน สรุปได้ดังนี้

- ได้เรียนรู้เกี่ยวกับ PjBL ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับงานวิจัย มีบรรยากาศในห้องเรียนที่ดี
- ได้ศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับ RBL ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนในห้องทำให้สนิทกับเพื่อนในห้องมากขึ้น
- ได้เรียนรู้ PjBL ในการเขียนรายงาน การอ้างอิง
- ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับโครงงานที่เลือกทำ
- ได้รับการฝึกให้กล้าแสดงออกเกี่ยวกับการนำเสนองานวิจัยที่ได้ศึกษา
- ได้สรุปงานวิจัยกับเพื่อนได้ลงมือทำช่วยกัน รู้จักสามัคคีกัน ได้ช่วยกันแก้ปัญหา ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทำให้งานออกมาดี
- ได้สรุปงานวิจัยกับเพื่อนๆ ในห้องเรียนสนุกมากๆ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนเรียนรู้ เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี ประเภทเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) ให้มีคุณภาพ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) กับเกณฑ์ ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน กลุ่มทดลองที่ใช้คือ นักเรียน ปวช. 3 สาขางานการบัญชี จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี การจัดประเภทเอกสารทางการบัญชีที่ใช้ในการบันทึกบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) แบบทดสอบ, ใบงานงาน เครื่องมือประเมิน แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยผู้เรียน แบบประเมินการบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) แบบสัมภาษณ์

การจัดการเรียนรู้ได้ให้นักเรียน ศึกษาตาม แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี ประเภทรูปแบบของธุรกิจ การจดทะเบียนธุรกิจ วงจรการปฏิบัติการงานบัญชี เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ในรายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) และรับการประเมินแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนเรียนรู้ เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี ประเภทรูปแบบของธุรกิจ การจดทะเบียนธุรกิจ วงจรการปฏิบัติการงานบัญชี เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ ของการจัดการเรียนเรียนรู้ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based

Learning) เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี มีผลสัมฤทธิ์ เท่ากับ ร้อยละ 88.75

จากศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) ศึกษาจากการให้สัมภาษณ์ การเขียนผลสะท้อนคิด นักเรียน เห็นว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) เป็นกิจกรรมที่ได้ศึกษาสำรวจและทดลอง จัดตั้งบริษัท การจดทะเบียนธุรกิจ วงจรการปฏิบัติงานบัญชี เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การจัดประเภทเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี การจัดทำบัญชีของกิจการ การยื่นแบบงบการเงินต่อกระทรวงพาณิชย์ ของจริงเป็นการทบทวนการเรียนการสอนตั้งแต่ ปวช.1 ถึง ปวช.3 ในเรื่องวงจรของการจัดตั้งธุรกิจตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นยื่นงบการเงิน ถือว่าเป็นสิ่งใหม่ของนักเรียน ได้ทำงานร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการอภิปรายในกลุ่ม ในชั้นเรียน ได้เชื่อมโยงกลับการทำงานธุรกิจร่วมกันเพื่อนต่างกลุ่มกัน ได้เรียนรู้กระบวนการทางการบัญชีครบวงจร ได้รู้ งานวิจัย กฎหมาย กฎระเบียบ การจัดทำบัญชี รายงานทางการเงิน ทำให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหา การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การนำไปใช้ในการเรียนรู้ในรายวิชาการระบบบัญชี ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง การฝึกงาน การทำงานตลอดจนในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนเรียนรู้ เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังกล่าวสามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์หาผลสัมฤทธิ์ ของการจัดการเรียนเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning) มีผลสัมฤทธิ์ ร้อยละ 88.75

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยนี้เพื่อให้ การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ใช้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) จะสูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ไม่ได้ ขึ้นอยู่กับแผนการจัดการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว หากแต่ขึ้นอยู่กับตัวผู้สอนด้วย ดังนั้นในกรณี ที่ ครูผู้สอนจะนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) ไปใช้จะต้องเข้าใจเนื้อหาที่จะทำการสอนเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อให้ การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ผู้สอนควรที่จะทำการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมสื่อการสอนเพิ่มเติม ได้แก่ การจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลด้วยโปรแกรม PowerPoint หน้าห้องเรียน ของจริงจากรุ่นพี่ที่แบบจำลอง (Model) เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้นโดยช่วงเวลาใช้สื่อในแต่ละครั้งจะต้องสัมพันธ์ กับเนื้อหาที่จะจัดการเรียนรู้

3. การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ เมื่อผู้สอนทำการสอนความรู้ทางทฤษฎีเบื้องต้นก่อนทำการปฏิบัติ ผู้สอนต้องทำการวางแผนในการใช้ระยะเวลาให้นักศึกษาฝึกทักษะจากแบบฝึกหัด ใบงานให้เหมาะสม เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ความและเข้าใจจากการเรียนภาคทฤษฎี มาคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ จากแบบฝึกหัด ใบงาน ติดตามสอบถามการทำงานเป็นทีมและรายบุคคล เพื่อแก้ปัญหาทางกลุ่ม โดยผู้สอนมีหน้าที่ตรวจสอบปรับความรู้ของนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพแบบประเมินซึ่งจะทำ แบบประเมินมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีระยะเวลาในการทำงานมากขึ้น ซึ่ง จะส่งผลให้ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนมีทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งเป็นฐาน สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning) เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสมรรถนะการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำค้ำครุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิวิชาชีพศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562. เข้าถึงได้จาก : <http://venr-4.ac.th>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579). กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- กล้าหาญ พิษญา และ โพธิ์เงิน วิสูตร. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติภูมิ มีประดิษฐ์. (2560). กระบวนการเรียนแบบบูรณาการและการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เข้าถึงได้จาก <https://kmtlcpu.com/2017/06/12/kitipoomme/>
- ทัศนีย์ เทียมถนอม และ เกศรินทร์ โชคเพิ่มพูน. (2561). การจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐานกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรม ทางการเรียนรู้ในรายวิชาการวิจัยด้านสื่อสารมวลชน สารการเรียนรู้เรื่องการทบทวนวรรณกรรม. นิเทศศาสตร์บัณฑิต, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ริชแดดไทย. การจัดทำบัญชีเบื้องต้น ค้นข้อมูล 21 มิถุนายน 2553 จาก <http://www.richdadthai.com> จาก <http://www.psaccount.net>
- สำนักงาน TBC เอกสารหลักฐานประกอบการลงทะเบียน ค้นข้อมูล 14 มิถุนายน 2553
- ธเนศ สิ้นธุ์ประจิม. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกัน สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2550). ทักษะ 5 C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2557). *หลักและเทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี. พริน (1991) จำกัด.
- พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ. (2560). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน Research-Based Learning*. CMU Journal of Education. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : เทียนวัฒนา พรินท์ติ้ง.
- บรรณรักษ์ คุ่มรักษา และ ศศิพิมพ์ ชุมทอง. (2561). การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานเรื่อง ชนิด สมบัติและประโยชน์ของวัสดุ ในการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารการปนเปื้อนวิชาการระดับชาติ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

บรรณานุกรม

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553) การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2545). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิจารณ์ พานิช. (2550). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- _____. “การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21”. มูลนิธิสยามกัมมาจล. เข้าถึงได้จาก : <http://www.scbfoundation.com/publishing>
- ศศิธร อินต๋น. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา CI 2301 หลักการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- _____. (2562). การจัดการเรียนรู้แบบโครงการที่ใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานโดยเน้นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม. (2537). *การสอนแบบ Research Based Learning*. วิธีวิทยาการวิจัย. 1(6): 1-14.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2554). แนวการจัดการเรียนรู้โดยนักศึกษาใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. เอกสารประกอบการประชุม.
- เสาวภา วิชาดี. (2554). *การศึกษาในกระบวนทัศน์ใหม่: การเรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน*. Executive Journal มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 26-30.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <https://bsq.vec.go.th>
- สุรพล เอี่ยมอุุ่ทรัพย์. *สอนอย่างไรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. เข้าถึงได้จาก : <https://technology.kku.ac.th/wp-content/ITFilesD/IT001D.pdf>
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2558). ความหมายของคำว่าสั่งสอน การสอน การเรียนการสอนและการเรียนรู้. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/346258>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ภาพถ่ายกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง กระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี
รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL. : Project-Based Learning)

ภาคผนวก ค เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

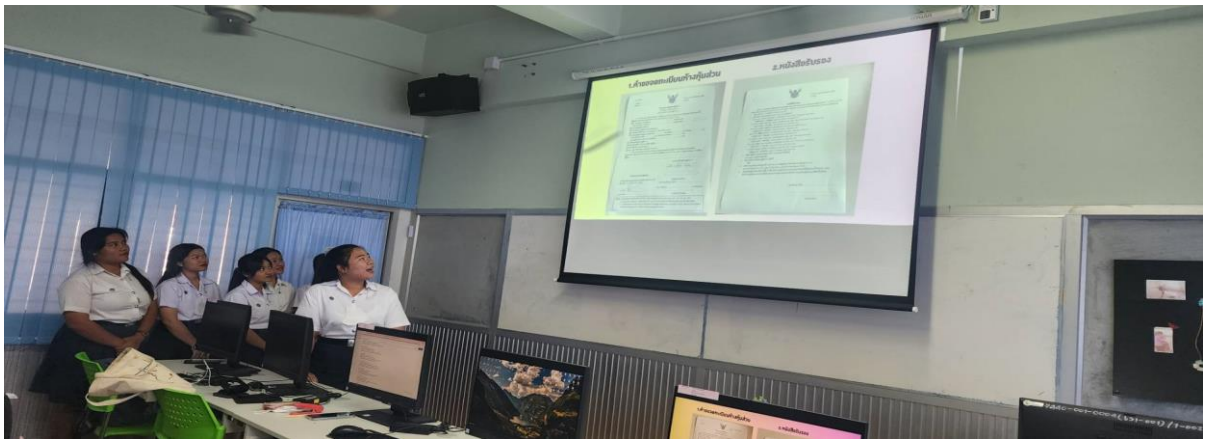
ภาคผนวก ก

ภาพถ่ายกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี
รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี
รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน
(PjBL. : Project-Based Learning)
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี
วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี

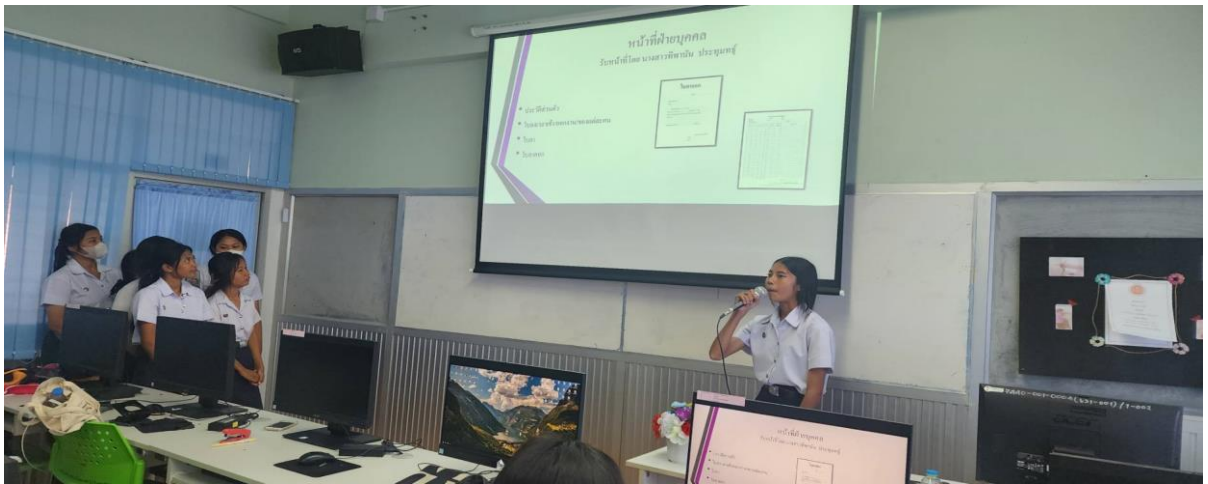
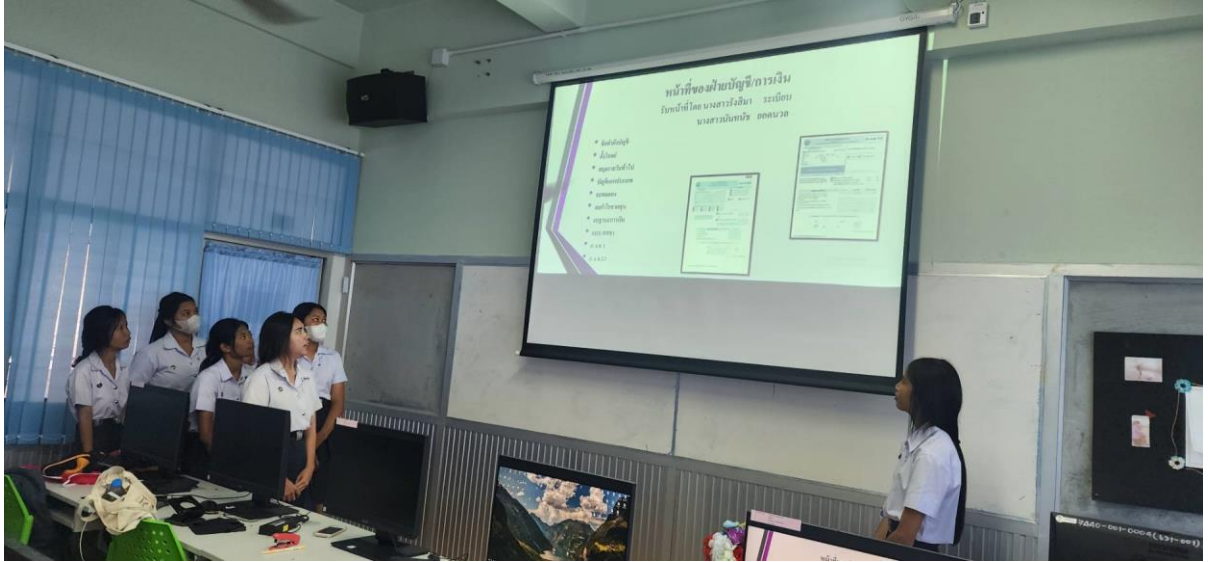
การจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning : PjBL)
 รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008

กลุ่มที่	สมาชิกในกลุ่ม	กิจการ
1	นางสาวพิชชา กุหลาบเหลืองนคำ นางสาววรรัญญา จันทสิทธิ์ นางสาวสุจิตรา เกตุจันทร์	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ ไอ อาร์
2	นางสาววัยรัตน์ ประจันนวล	สำรวจข้อมูลบัญชีเกษตรกร ไร่มันเทศ ของนางสาวยุร เกษอุดม 11 หมู่ 21 ต.ตาหลังใน อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว
3	นางสาวพัชราภา สุวรรณเวียง นางสาวกุลกัญญา ทองยิ้ม นางสาวสุกัญญา พันพรม	สำรวจข้อมูลบัญชีเกษตรกร สวนมะละกอ นางสาวสุดาวรรณ คำจันดี 77/6 หมู่ 6 ต.วังใหม่ อ.วังสมบูรณ์ จ.สระแก้ว
4	นางสาวสุภาพร ตันสถาวิรัฐ นางสาวธัญมน วิสัยเลิศ นางสาวกัญย์สุดา แก้วตวม	สำรวจข้อมูลบัญชีเกษตรกร สวนลำไย นายสมศักดิ์ สาลี 242 หมู่ 17 ต.ทุ่งมหาเจริญ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว
5	นางสาวเจนจิรา ชันพิมาย นางสาวปณิดา สมานชัย นางสาวชุตติกาญจน์ สุนนท์	สำรวจข้อมูลบัญชีเกษตรกร ฟาร์มโคนม คุณอ่อนศรี 19 หมู่ 19 ต.วังน้ำเย็น อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว

ภาพถ่ายกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี
รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning)

ภาพถ่ายกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการจัดทำบัญชี รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี รหัสวิชา 20201-2008 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PjBL : Project-Based Learning)

ประวัติผู้วิจัย

ครูรุ่งทิพย์ จิวสง่า

วุฒิการศึกษาสูงสุด การบริหารการศึกษาร

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ตำแหน่งปัจจุบัน ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี